

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Borgmesterens Afdeling
Dato 22. januar 2015

Åbne møder i Aarhus Kommune

Indstillingen indeholder besvarelse af beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti af 23. juni 2014 om mere åbenhed i Aarhus Kommune.

1. Resume

Åbenhed er en hjørnesteen i demokratiet. Borgerne, virksomheder, pressen, medierne m.v. skal have mulighed for at følge med i og komme med inputs til beslutningerne i kommunen.

Det foreslås, at de åbne bilag til møderne i Magistraten og de faste udvalg fremover gøres tilgængelige på hjemmesiden fra det tidspunkt, hvor dagsordenen udsendes.

Desuden foreslås, at offentligheden på hjemmesiden får adgang til dagsordener og referater fra råd, nævn, kommissioner, udvalg og styregrupper m.v. med politisk deltagelse.

Såfremt forslagene tiltrædes, vil det give pressen, medierne, borgere, virksomheder, interesseorganisationer m.v. mulighed for tidligere i processerne at få kendskab til emner som drøftes, og beslutninger som er på vej til at blive truffet i Aarhus Kommune.

2. Beslutningspunkter

At 1) Offentligheden får adgang til de åbne bilag til magistratsmøderne fra det tidspunkt, hvor dagsordenen udsendes.

At 2) Offentligheden får adgang til de åbne bilag til møderne i Byrådets faste udvalg fra det tidspunkt, hvor dagsordenen udsendes.

At 3) Offentligheden får adgang til dagsordener med åbne dagsordenspunkter og referater fra alle råd, nævn, kommissioner, udvalg og styregrupper med politisk deltagelse – bortset fra udvalget for tvangsforanstaltninger for børn og unge.

At 4) Det i medfør af de indkomne hørings svar fra magistratsafdelingerne - som det er i dag - fortsat er frivilligt, hvorvidt den enkelte afdeling ønsker at give offentligheden adgang til rådmandsmøder og chefgruppemøder.

At 5) Der etableres et samarbejde med den lokale presse og de videregående uddannelser om at videreudvikle arbejdet med mere åbenhed i Aarhus Kommune.

3. Baggrund

Rådmand for Sundhed og Omsorg Jette Skive fremsendte på vegne af Dansk Folkeparti den 23. juni 2014 beslutningsforslag til Byrådet om mere åbenhed i Aarhus Kommune.

Forslaget blev på byrådsmødet 13. august 2014 henvist til behandling i Magistraten.

Dansk Folkeparti foreslår i beslutningsforslaget at:

- a) Offentligheden får adgang til bilagene til magistratsmøderne og udvalgsmøderne samt alle politiske styregrupper.
- b) Offentligheden får adgang til alle dagsordener og referater fra direktørgruppemøderne.
- c) Offentligheden får adgang til dagsordener og referater fra alle møder i magistratsafdelingernes øverste direktioner.

Endvidere er det i beslutningsforslaget foreslået, at der etableres et samarbejde med den lokale presse og de videregående uddannelser om at gøre Aarhus Kommune til foregangskommune inden for offentlig åbenhed.

Beslutningsforslaget har været sendt til officiel udtalelse i magistratsafdelingerne i perioden 14. august – 18. september 2014 (bilag 1). Udtalelser fra magistratsafdelingerne er vedlagt som bilag (bilag 2-6).

Der er i udtalelserne fra magistratsafdelinger tilslutning til, at møderne i Aarhus Kommune gøres mere åbne.

Der peges dog samtidig på en udfordring i forhold til, at det på rådmands- og chefmøder i de enkelte magistratsafdelinger som har sagsforberedende karakter fortsat bør være muligt frit og konstruktivt at have drøftelser af foreløbige idéer, forslag etc. i fortrolighed, som ikke offentliggøres på hjemmesiden.

4. Effekt

Det lokale repræsentative demokrati indebærer, at vælgerne i Aarhus Kommune ved kommunalvalgene vælger en række repræsentanter i Byrådet til i valgperioden at træffe beslutninger på deres vegne.

I det daglige ligger ansvaret for udførelsen af kommunens opgaver jf. styrelsesvedtægten for Aarhus Kommune hos Borgmesteren og rådmændene.

De fleste daglige beslutninger i kommunen træffes således af rådmændene for de enkelte magistratsafdelinger.

Der er i bevillingsreglerne, decentraliseringsordningerne, kommunens delegationsplan, og instruktionen om udarbejdelse af indstillinger fastsat retningslinjer for, i hvilke tilfælde de enkelte rådmænd skal fremsende indstillinger til Magistraten og Byrådet.

Årligt fremsendes ca. 4-500 indstillinger fra rådmændene til behandling i Magistraten og Byrådet.

Såfremt indstillingen tiltrædes, vil det give pressen, medierne, borgere, virksomheder, interesseorganisationer m.v. mulighed for tidligere i processerne at få kendskab til de overordnede beslutninger, som er på vej til at blive truffet i Byrådet.

Hermed styrkes den demokratiske kontrolfunktion og muligheden for en åben debat i medierne, samt at offentligheden kan være med til at komme med inputs og påvirke beslutningerne i kommunen.

5. Ydelse

Magistratens møder

På nuværende tidspunkt kan man se dagsorden og overskrifterne på åbne dagsordenspunkter på hjemmesiden, når dagsordenen udsendes om torsdagen.

Bilagene til magistratsmøderne dvs. indstillinger, notater osv. har hidtil først været tilgængelige på hjemmesiden mandag ca. kl. 12, efter mødernes afholdelse.

Baggrunden herfor har været hensynet til arbejdsvilkårene for Magistratens medlemmer.

Hensynet har været, at magistratsmedlemmerne skal have mulighed for at nå at læse og sætte sig ind i indstillingerne og at der er mulighed for en indholdsmæssig politisk drøftelse i Magistraten, inden sagerne bliver genstand for omtale i medierne.

I beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti foreslås, at offentligheden fremover får adgang til hele dagsordenen med åbne bilag allerede fra om torsdagen, når dagsordenen til magistratsmødet udsendes.

Det vil give mindre tid til, at de øvrige rådmænd og byrådsmedlemmerne kan nå at læse de enkelte indstillinger og forberede sig på sagerne, inden de evt. kontaktes af pressen/medierne.

Dette skal opvejes i forhold til hensynet til at give offentligheden tidligere indsigt i sagerne, og dermed en

brede, mere åben debat i medierne, forinden sagerne drøftes i Magistraten og Byrådet.

Det vil teknisk være enkelt at gennemføre denne ændring i dagsordensystemet for de politiske møder, Agenda.

Udvalgsmøder

Byrådet kan henvise sager til behandling i de faste udvalg (Økonomiudvalget, Socialudvalget, Beskæftigelsesudvalget, Teknisk Udvalg, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Kulturudvalget, samt Børn og Ungeudvalget).

Foruden byrådshenviste indstillinger drøfter udvalgene også orienteringssager fra magistratsafdelingerne, herunder sager på vej til Byrådet m.v.

Dagsordenerne til udvalgsmøderne udsendes torsdag-fredag i ugen inden møderne. Dagsordenerne og overskrifterne på de åbne dagsordenspunkter er offentligt tilgængelige på hjemmesiden fra det tidspunkt, hvor dagsordenen udsendes.

Ligesom for magistratsmøderne lægges de åbne bilag fra udvalgsmøderne først på hjemmesiden efter møderne har været afholdt.

Notater, præsentationer o.lign., som har indgået i udvalgsbehandlingen, lægges tilsvarende først på hjemmesiden samtidig med udvalgsberetningerne fra udvalgsmøderne.

De byrådshenviste indstillinger har allerede været offentligt tilgængelige allerede fra sagernes behandling i Magistraten. Disse vil derfor uden problemer kunne gøres offentligt tilgængelige fra tidspunktet for udvalgsdagsordernes udsendelse.

Det samme gælder supplerende materiale til brug for udvalgsbehandlingen og orienteringspunkter.

Såfremt et bilag til udvalgsbehandlingen indeholder fortrolige eller personhenførbare oplysninger, er der i dagsordensystemet mulighed for at gøre bilaget lukket.

Møderne i udvalget for tvangsforanstaltninger for børn og unge er ikke omfattet af ovenstående og vil fortsat være lukkede møder.

Råd, nævn, styregrupper m.v. med politisk deltagelse
Byrådets medlemmer, Borgmesteren og rådmændene deltager foruden i udvalgsmøderne i faste møder i en lang række råd, nævn, udvalg, kommissioner m.v.

Det omfatter eksempelvis Erhvervskontaktudvalget, Beredskabskommissionen, Taxinævnet, Folkeoplysningsudvalget, Handicaprådet osv.

Desuden deltager Byrådets medlemmer i møder i forskellige ad hoc-udvalg (Medborgerskabsudvalget, Internationaliseringsudvalget, Styreingsudvalget), samt politiske styregrupper for større projekter (Helhedsplanen for Gellerup-Toveshøj m.v.).

Endvidere deltager formændene for partigrupperne i Byrådet i møder i Gruppeformandskredsen.

Dagsordener, bilag og referater fra disse møder har hidtil ikke været offentligt tilgængelige. Dog er referater fra nogle af møderne (Handicaprådet, Beredskabskommissionen m.v.) manuelt lagt på hjemmeside som pdf-filer.

Med henblik på at understøtte intentionen om åbne møder i Aarhus Kommune foreslås, at dagsordener med overskrifter på åbne dagsordenspunkter samt referater fra disse møder fremover gøres offentligt tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Det vil med det nye administrative mødesystem Getorganized, som er taget i brug i maj-oktober 2014, være teknisk muligt at udvikle en IT-mæssig integration med automatisk overførsel til hjemmesiden.

Såfremt et bilag til møder i råd, nævn m.v. indeholder fortrolige eller personhenførbare oplysninger, er der i dagsordensystemet mulighed for at gøre bilaget lukket.

Bestyrelser

Endelig sidder Byrådets medlemmer, Borgmesteren og rådmændene i en række bestyrelser for forskellige selskaber m.v., som Aarhus Byråd udpeger medlemmer til.

Det gælder Festugens bestyrelse, Havnebestyrelsen, bestyrelsen for Aarhus Lufthavn A/S i Tirstrup osv.

Disse enheder er selvstændige juridiske enheder uden for Aarhus Kommune, og sekretariatsbetjenes derfor ikke af kommunen. De er derfor ikke omfattet af ovenstående.

Direktørgruppen

Direktørgruppen blev oprindeligt etableret ca. 1990.

I forbindelse med magistratsreformen pr. 1. januar 1998 blev Direktørgruppen tillagt en række opgaver i forhold til den overordnede og tværgående koordinering på administrativt niveau.

De seneste år har Direktørgruppen foruden økonomi, IT, indkøb m.v. i stigende grad drøftet tværgående emner i relation til HR, ledelse, innovation m.v.

Frem til juni 2014 har Direktørgruppen kørt som et lukket internt mødeforum, hvor kun ca. 120 af kommunens forvaltningschefer og centrale medarbejdere i magistratsafdelingernes ledelsessekretariater har haft adgang til dagsordener, bilag og referater.

Fra august 2014 har Direktørgruppens møder i det nye mødesystem, Getorganized, været åbne for alle medarbejdere i Aarhus Kommune.

Da møderne i Direktørgruppen har sagsforberedende karakter vedrørende administrative opgaver, hvor der ikke træffes beslutninger, indstilles at disse møder ikke lægges ud på hjemmesiden.

I stedet foreslås, at Magistratens og Byrådets medlemmer i eDagsorden gives adgang til at følge alle de tværgående administrative møder i Aarhus Kommune, herunder Direktørgruppen, FællesMED, Økonomistyregruppen, HR- og Personalestyregruppen, m.v.

Rådmandsmøder og chefgruppemøder

I en magistratsstyret kommune er det borgmesteren/råd-mændene, som er chef for magistratsafdelingerne.

Chefmødernes indhold og beslutninger er derfor i vid udstrækning af foreløbig, sagsforberedende karakter i den forstand, at den endelige beslutning ofte bliver justeret eller suppleret efter inddragelse af borgmesteren/rådmanden.

Rådmandsmødernes indhold kan også i nogle tilfælde være af foreløbig karakter, hvis rådmanden for eksempel overvejer ændringer, der senere viser sig at forudsætte beslutning i Byrådet.

Offentliggørelse af dagsordener og beslutninger fra chefmøder kan give et indtryk af, hvad der er til drøftelse på møderne. Men en mediemæssig omtale af punkter, der ikke er besluttet – og som måske heller ikke bliver det – vil jf. høringsvarene ikke understøtte målet om yderligere åbenhed og klarhed.

Der kan også være et hensyn til, at der i omstillingssituationer som påvirker medarbejderne, skal være tid og rum til at orientere de berørte, inden de kan læse om det på Aarhus Kommunes hjemmeside.

Der peges endvidere i høringsvarende på, at der er behov for at der bibeholdes en kultur, hvor foreløbige idéer og forslag kan drøftes frit og konstruktivt på chefmøder og rådmandsmøder, og at foreløbige notater og idéoplæg m.v. derfor ikke bør offentliggøres på hjemmesiden.

Forslaget vil kunne betyde, at langt flere drøftelser flyttes til den lukkede dagsorden.

Referater fra chef- og rådmandsmøder i en magistratsafdeling tjener til at fastholde aftaler og

eventuelt hovedargumenter fra møderne til brug for mødedeltagernes og sagsbehandlerens opfølgning på mødet.

Hvis referaterne skal gøres offentligt tilgængelige på hjemmesiden er der risiko for, at de bliver informationsfattige, hvilket betyder risiko for tab af nyttig information.

Som den eneste magistratsafdeling kan Sundhed og Om-sorg støtte forslaget fra Dansk Folkeparti.

Det indstilles, at det i medfør af de indkomne høringsvar fra magistratsafdelingerne - som det også er i dag - fortsat er frivilligt, hvorvidt den enkelte afdeling ønsker at give offentligheden adgang til rådmandsmøder og chefgruppemøder.

Samarbejde med pressen, universitetet m.v.

Det foreslås, at Borgmesterens Afdeling tager initiativ til, at der bliver indkaldt til et afklarende møde med repræsentanter fra de lokale medier (aviser, TV, radio, netmedier m.v.) og uddannelsesinstitutionerne i foråret 2015, med henblik på at drøfte samarbejdsønsker m.v.

Arbejdet hermed forankres i Sekretariatschefgruppen, hvor magistratsafdelingernes sekretariatschefer er repræsenterede.

6. Organisering

For at de åbne dagordener og referater fra de forskellige møder teknisk skal kunne overføres automatisk og vises på hjemmesiden, vil det kræve udvikling af en systemmæssig integration mellem kommunens nye mødesystem, Getorganized, og hjemmesiden.

Der har i oktober-december 2014 været en række tekniske udfordringer i forbindelse med ibrugtagningen af Getorganized. Der er således en række ting i systemet som først skal tilrettes, inden udvikling af systemmæssig integration til hjemmesiden kan påbegyndes.

Det må på baggrund heraf forventes, at en IT-systemmæssig integration tidligst vil kunne være klar i løbet 3. kvartal 2015.

7. Ressourcer

Der er ikke på forhånd afsat økonomiske midler til udvikling af en IT-systemmæssig integration.

Udgifterne hertil vil finansieres inden for de eksisterende budgetmæssige rammer gennem prioritering i forhold til øvrige igangværende udviklingsprojekter og aktiviteter på sekretariats- og IT-området.

Jacob Bundsgaard

/

Niels Højberg

Bilag

Bilag 1 Notat fra Borgmesterens Afdeling af 14. august 2014 til magistratsafdelingerne om høring af DF-beslutningsforslag.

Bilag 2-6: Udtalelser fra magistratsafdelingerne.

Tidligere beslutninger

Beslutning i Gruppeformandskredsen vedrørende åbenhed om dokumenter til udvalgsbehandling (2013).

Den politiske aftale om "Styring, struktur og samarbejde" (2013).

Sagsnummer: 14/018355-10

Lix: 48

Sekretariat og HR

Sagsbehandler: Peter Marker

Tlf.: 89 40 20 00

Tlf.: 89 40 21 49

E-post: pm@aarhus.dk